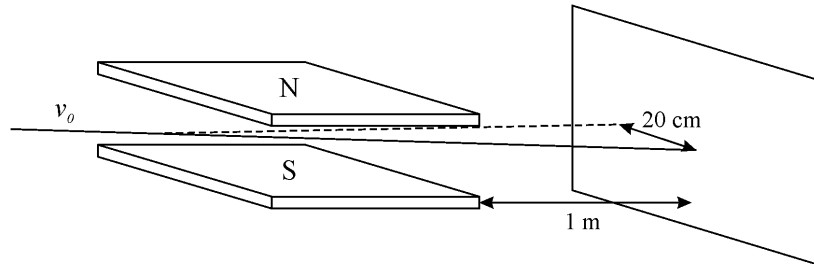

Magnetna sila na gibajoč naboj; Indukcija pri premikanju vodnika; Magnetno zaviranje; Indukcijski zakon; Induktivnost tuljave; Polnjenje in praznjenje tuljave skozi upor; Energija magnetnega polja; Generiranje sinusne izmenične napetosti;

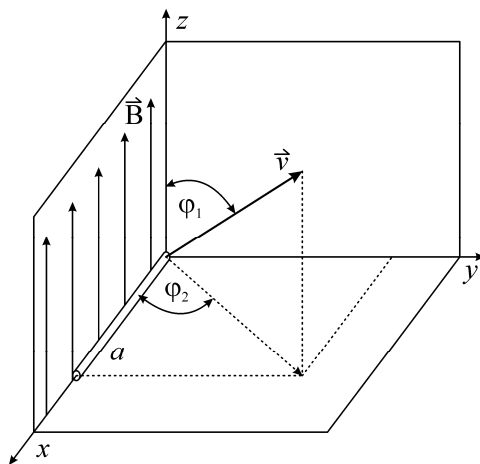
1.) Elektronski snop v katodni cevi odklanjano s prečnim magnetnim poljem. Magnetna pola sta kvadratnega preseka s površino 1 cm^2 . Kolikšna mora biti gostota magnetnega polja med poloma, če želimo, da se snop s hitrostjo $5 \cdot 10^6 \text{ m/s}$ na 1 m oddaljenemu zaslonu odkloni za 20 cm ? Masa elektrona je $9,1 \cdot 10^{-31} \text{ kg}$. ($B = 0,557 \text{ mT}$)

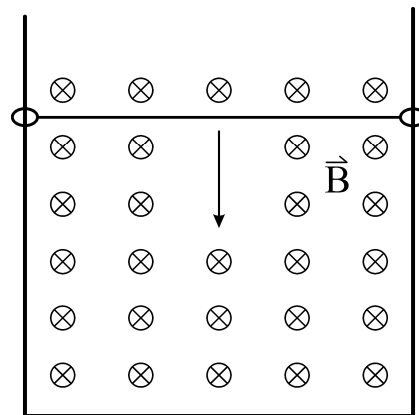
Naloga 1

2.) S kolikšno hitrostjo moramo palico dolžine 20 cm translarno premakniti skozi magnetno polje gostote 1 T , da se med koncema palice inducira napetost 2 V ? Palica je pravokotna na smer tokovnic, hitrost premikanja je pravokotna tako na smer palice kot na smer tokovnic. ($v = 36 \text{ km/h}$)

3.) Palica dolžine 20 cm je pravokotna na smer tokovnic homogenega magnetnega polja. Palico translarno potegnemo s hitrostjo 10 m/s v smeri pod kotom 30° glede na smer tokovnic in pod kotom 60° glede na smer palice. Izračunaj inducirano napetost. Gostota magnetnega polja je 1 T . ($U_i = 0,87 \text{ V}$)

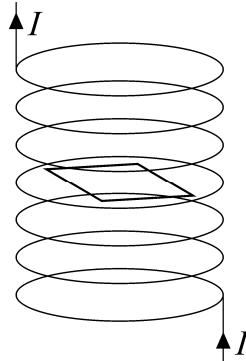
Naloga 3

Naloga 4

4.) Pravokotno tokovno zanko iz debelih bakrenih palic postavimo v homogeno magnetno polje z gostoto $0,4 \text{ T}$. Tokovnice magnetnega polja so vodoravne, ravnina zanke pa je pravokotna na tokovnice. Na zanko je nataktnjena prečka iz materiala z gostoto 8 g/cm^3 in specifičnim uporom $1,8 \cdot 10^{-8} \Omega \text{ m}$. S kolikšno stalno hitrostjo pada prečka? Trenje v ležajih zanemarimo. Upor zanke je zanemarljivo majhen v primerjavi z uporom prečke. ($v = 8,83 \text{ mm/s}$)

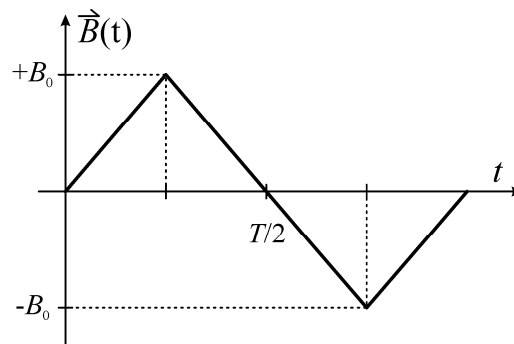
5.) V notranjosti dolge tuljave s 5000 ovoji in dolžino 0,5 m je kvadratna zanka, stranice 2 cm. Ravnina zanke je pravokotna na magnetne tokovnice. Tuljavo priključimo na električni tok, ki linearno narašča s časom, tako da po 5 sekundah doseže vrednost 20 A. Kolikšen je magnetni pretok skozi zanko po 3 sekundah od začetka naraščanja toka? Kolikšna električna napetost se inducira v zanki? V kateri smeri teče tok v zanki? ($\phi = 6,03 \cdot 10^{-5} \text{ Vs}$; $U_i = 20 \mu\text{V}$)

Naloga 5

6.) Magnetno polje na območju krožne zanke polmera 20 cm se spreminja s časom po enačbi $B = B_0 - a \cdot t$ ($B_0 = 1 \text{ T}$, $a = 0,01 \text{ T/s}$); ravnina zanke je pravokotna na tokovnice. Kolikšen tok požene inducirana napetost po zanki? Specifični upor zanke je $\xi = 0,2 \Omega \text{ mm}^2/\text{m}$, premer žice je 0,5 mm. ($I = 1 \text{ mA}$)

7.) Magnetna poljska gostota skozi tuljavo preseka 1 cm^2 in 100 ovojev se spreminja s časom, kot kaže slika; $B_0 = 0,4 \text{ T}$, $T = 1 \text{ ms}$. Nariši časovni diagram inducirane napetosti. ($U_0 = 16 \text{ V}$)

Naloga 7

8.) Tuljavo induktivnosti 0,1 H preko upornika 500Ω priključimo na stalni napetost 500 V. Kako se tok skozi tuljavo spreminja s časom? Kolikšen je končni tok I_0 ? V kolikšnem času se tok skozi tuljavo poveča na 99%-ti del končne vrednosti? Ohmski upor tuljave zanemarimo. ($I_0 = 1 \text{ A}$; $t = 0,92 \text{ ms}$)

9.) Skozi tuljavo induktivnosti 0,5 H in upora 10Ω teče tok 10 A. V nekem trenutku tuljavo kratko sklenemo. Kako se tok skozi sklenjeno tuljavo spreminja s časom? V kolikšnem času se zmanjša na 1 % začetne vrednosti? ($t = 0,23 \text{ s}$)

10.) Kolikšna je magnetna energija tuljave, ki ima 1000 ovojev, dolžino 1 m in premer 20 cm, če skozi tuljavo teče tok 10 A? Kolikšna je gostota te energije? ($W_m = 1,97 \text{ J}$; $w_m = 62,8 \text{ J/m}^3$)